

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	10.1.2006
Tekijä(t)	Maria Kavén	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	111
Otsikko	Olennaisuus ja olennaisuusrajat tilintarkastuksessa		
Ohjaajat	KTL Asta Manner ja KTM, KHT Jari Meisaari		

Tiivistelmä

Olennaisuus on tärkeä käsite erityisesti tilintarkastusprosessin suunnittelu- ja raportointivaiheissa. Tilintarkastajan on keskityttävä tilinpäätösinformaation kannalta olennaisen tiedon tarkastamiseen, sillä kaikkea tietoa ei voida varmentaa. Tyypillisesti tilintarkastaja käyttää olennaisuusrajaa apuna arvioidessaan kuinka paljon tilinpäätöksessä voi olla virheitä ja puutteita ilman, että informaation perusteella muodostettava kuva on olennaisesti virheellinen tai puutteellinen.

Tutkimuksen tarkoituksena on kuvailla olennaisuutta tilintarkastusprosessin eri vaiheissa. Tavoitteena on tutkia onko suomalaisessa tilintarkastusympäristössä tilintarkastajien asettamissa olennaisuusrajoissa havaittavissa erikseen sekä havaitsemisraja että raportointiraja. Havaitsemisrajaa käytetään tilintarkastuksen suunnittelu- ja toteutusvaiheessa ja raportointirajaa yhteenvetovaiheessa. Tavoitteena on tutkia myös asettavatko tilintarkastajat havaitsemisrajan alhaisemmalle tasolle kuin raportointirajan ja mitkä tekijät vaikuttavat tilintarkastajan olennaisuutta koskevaan päätöksentekoon. Tutkimus on kvalitatiivinen tutkimus, jonka tutkimusote voidaan määritellä toiminta-analyyttiseksi. Tutkimuksen tavoitteisiin on päästy jäsentämällä aikaisemmista tutkimuksista ja kirjallisuudesta saatua tietoa sekä haastattelemalla tilintarkastajia.

Olennaisuuspäätöksentekoon voivat vaikuttaa sekä tarkastuskohteeseen että tilintarkastajaan liittyvät tekijät. Tutkimuksen perusteella ainakin toimiala ja siihen liittyvä riski, tarkastuskohteen koko, omistus pohja, johto ja sen toiminta, taloudellinen tilanne, sisäiset kontrollit ja muutokset lainsäädännössä ovat tarkastuskohteeseen liittyviä asioita, jotka vaikuttavat olennaisuusarvioon. Tilintarkastajaan liittyviä vaikuttavia tekijöitä ovat puolestaan kulttuuri, tietyt henkilökohtaiset ominaisuudet jossain määrin, kokemus, toimialatuntemus ja tilintarkastusyhteisö.

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että myös Suomessa jotkut tilintarkastajat määrittävät erillisen havaitsemis- ja raportointirajan. Kaikki eivät kuitenkaan näin menettele. Alhaisemman havaitsemisrajan määrittämisellä suunnitteluvaiheessa pyritään suurempaan varmuuteen siitä, ettei tilinpäätöksessä ole olennaisia virheitä tai puutteita.

Asiasanat	tilintarkastus, olennaisuus, olennaisuusraja, havaitsemisraja, raportointiraja, oikea ja riittävä kuva
Muita tietoja	